

Cep Telefonu Ve Operatör Tercihinde Etkili Olabilecek Faktörlerin Demografik Özelliklere Bağlı Olarak İrdelenmesi

Yalçın KARAGÖZ*
Kahraman ÇATI**
Cenk Murat KOÇOĞLU***

Özet: Bu çalışmanın amacı; öğrencilerin cep telefonu ve operatör tercihlerinde etkili olan değişkenlerin demografik özelliklere bağlı olarak farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesidir. Bu amaçla, hazırlanan anket soruları 200 öğrenciye uygulanmıştır. Anketle elde edilen veriler SPSS ve MİNİTAP paket programları ile analiz edilmiştir. Veriler normal dağılmadığı için, analiz, Kruskal-Wallis ve Mann Whitney U non-parametrik teknikleri ile yapılmıştır. Araştırma sonucu; öğrencilerin cep telefonu ve operatör tercihlerinde etkili olan değişkenlerin, demografik özelliklere bağlı olarak, ortalama %12 oranında farklılık gösterdiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Cep telefonu, Operatör, Cep telefonu Tercihinin Sebepleri, Operatör Tercihinin Sebepleri

Abstract: Investigation of the factors affecting the choice of mobile phone and operator, based on demographical characteristics. The objective of this study is to determine whether the mobile phone and operator choices of the students are dependent on demographical characteristics. The survey prepared for this purpose were applied on 200 students. The data obtained was processed by SPSS and MINITAB statistical package programs. Since the data are not distributed normally, the statistical analyses were performed using Kruskal-Wallis and Mann Whitney U non-parametric techniques. It has been concluded after the study that mobile phone and operator choices of the students exhibit a mean difference of 12% based on the demographical characteristics.

Keywords: Mobile Phone, Operator, Reason of Choice For Mobile Phone, Reason of Choice for Mobile Operator.

* Yrd. Doç. Dr., Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu Meslek Yüksekokulu

** Doç. Dr., Düzce Üniversitesi, Akçakoca Meslek Yüksekokulu

*** Düzce Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü

GİRİŞ

Günümüzde tüm dünyada yaşanan teknolojik gelişmeler, iletişim sektörünü de önemli bir şekilde etkilemiştir. İletişim sektörü içinde önemli bir yere sahip olan cep telefonları, teknolojiye yaşanan bu gelişmeler doğrultusunda hızlı bir gelişme göstermiş ve insanların günlük hayatta vazgeçilmezleri arasına girmiştir. Artık insanlar cep telefonunu bir iletişim aracı olması dışında, bir aksesuar olarak kullanılmaktadırlar (Süzer, 2004: 21).

Uluslararası Telekomünikasyon Birliği'ne göre tüm dünyadaki cep telefonu kullanıcılarının sayısı 1.5 milyara ulaşmıştır (Telekom Türkiye, 2004). Dünyadaki toplam GSM abone sayısının ise 2008 yılında 2.266 milyona ulaşacağı tahmin edilmektedir (www.gsmworld.com/news/statistics, 20.08.2007).

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de GSM sektörü çok hızlı bir gelişme göstermektedir. 2005 itibarıyla Türkiye'de mobil telefon kullanım oranının % 55 civarında olduğu (Özdoğan, 2005), bu rakamın, AB süreci ile birlikte kişi başına düşen gelirin artması, bunun yanında seyahatlerin artması ile daha yukarılara çıkacağı görülmektedir. Artık telefonlar sözlü iletişim kurmanın yanında, internet üzerinden gezinmek, e-posta alışverişi yapmak gibi farklı amaçlarla da kullanılacaktır (www.tiev.net/modules.php, 25.08.2007).

GSM sektöründe yaşanan gelişmelerin etkilerinin saptanması, ortaya çıkabilecek risklerin minimum düzeye indirilmesi ve elde edilecek faydanın maksimum düzeye çıkarılması sektörel politikaların oluşturulmasını gerektirmektedir. Bu çok önemli etkinliğin yerine getirilmesinde mevcut durumu saptamaya yönelik saha çalışmalarının önemi büyüktür (Tübitak Bilten, 2001: 8). Bu kapsamda yapılan bu çalışmada, cep telefonuyla ilgili yerli ve yabancı literatürde yapılan çalışmalardan bahsedilecek ve üniversite öğrencilerine yönelik anket çalışması yapılacaktır.

Cep Telefonu İle İlgili Literatür Taraması

Cep telefonu, iletişim teknolojileri içinde en fazla gelişme gösteren mobil iletişim aracıdır. İnsanların bu mobil iletişim aracıyla tanışması 20. yüzyılın başlarında gerçekleşmiş ve günümüzde yediden yetmişe herkes tarafından kullanılabilir duruma gelmiştir. Mobil iletişim dünyasının geleceğinin tartışıldığı Nokia World konferansındaki açıklamalara göre 2007 yılında cep telefonu kullanıcı sayısı 3 milyara ulaşacak ve 2010 yılında ise 1 milyar daha artarak 4 milyar düzeyine ulaşacaktır (Tüzüner, 2006).

Türkiye'de, dünyadaki cep telefonu gelişim trendine paralel olarak büyük bir gelişme göstermektedir. GSM ile ilk olarak 1994 yılında tanışan Türkiye'de, 11 yıllık bir süre zarfında 80 bin olan abone sayısı 550 kat artarak yaklaşık 44 milyona ulaşmış (Telekomünikasyon Kurumu, 2005: 19), 2006 yılında ise bu sayı 53 milyona yaklaşmıştır

(Telekomünikasyon Kurumu, 2006: 26). Tablo 1’de görüleceği üzere, 1996 yılında yaklaşık 693 bin olan olmuştur.

abone sayısı 10 yıllık bir süre zarfında büyük bir artışla yaklaşık 53 milyon

Tablo 1: Türkiye’de GSM Abone Sayıları Ve Yüzde Artış Oranları

Yıl	Abone Sayısı	Bir Önceki Yıla Göre Artış (%)
1996	692.779	58.53
1997	1.481.323	113.82
1998	3.360.000	126.82
1999	7.560.000	125
2000	14.970.000	98.02
2001	18.228.598	21.77
2002	23.323.113	27.95
2003	27.887.535	19.57
2004	34.707.549	24.46
2005	43.608.965	25.64
2006	52.662.701	20.76

Kaynak: Telekomünikasyon Faaliyet Raporu, 2006: 27

Ülkemizde cep telefon sahibi olma oranının nüfusa göre dağılımına bakıldığında ise, % 50’lerin üzerinde olduğu görülmektedir (Özdoğan, 2005). A&G araştırma şirketinin yaptığı araştırmaya göre, Türkiye hane halkının cep telefonu sahipliği son 5 yılda önemli oranda artmıştır. Kentlerde yaşayan 18 yaş üstü her 10 kişiden 7’si cep telefonu kullanmaktadır (www.agarastirma.com.tr/ceptelefonu.asp, 20.08.2007). Diğer yandan, Türkiye, ikinci el cep telefonu kullanımında, % 18’lik bir oran ile Dünya lideridir (Öney, 2006).

GSM sektörünün son yıllarda gösterdiği gelişim, araştırmacıları cep telefonu konusunda araştırma yapmaya yöneltmiştir; fakat sektörün göstermiş olduğu bu büyük gelişim karşısında, yapılan araştırmaların sayısının az olduğu da bir gerçektir. Yerli ve yabancı literatür incelendiğinde şu çalışmaların yapıldığı görülmektedir.

Güllü ve Özer (2000)’de, Servqual yöntemi ile GSM hizmet kalitesinin ölçülmesine yönelik yaptıkları çalışmada, telefon sahipliği oranının en yüksek olarak serbest meslek sahipleri, öğrenciler ve memurlarda görüldüğü saptanmıştır. Ayrıca genç nüfusta cep telefonu sahipliği oranının daha yüksek olduğu, yaş arttıkça telefon sahibi olma oranının düştüğü belirlenmiştir. Katılımcıların yarısı telefon hizmetlerinden şikayetçi olup, en fazla, telefon hattının her yerde çalışmamasından şikayetçilerdir. Kore’de buna benzer yapılan bir çalışmada ise, iletişim sektöründe, hizmet kalitesinin artmasıyla birlikte müşteri memnuniyetinin sağlanacağından bahsedilmiştir (Kim, Park ve Jeong, 2004).

Tübitak-Bilten (2001)’de, iletişim teknolojileri yaygınlık ve kullanım araştırmasında, 6000 hane incelenmiştir. Araştırma, Türkiye’deki hanelerin % 50.2’sinin cep telefonu hizmetine erişebileceğini

saptamıştır. 1997 deki verilerle kıyaslandığında, cep telefonu sahipliğinin hane halkı temelinde, % 10.1’den % 50.2’ye yükseldiğini ve cep telefonu sahipliğinin 3 yılda 5 kat arttığı sonucu saptanmıştır. Cep telefonu sahipliğinin bölgelere göre dağılımı incelendiğinde, Güney Doğu Anadolu bölgesinin % 29 ile en düşük, Marmara bölgesinin ise, % 61 ile en yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Akademete tarafından cep telefonu kullanıcılarının cep telefonuna bakışı ve satın alma eylemi üzerinde etkili olan faktörleri belirlemek amacıyla bir çalışma yapılmıştır. Araştırmanın bulgularına göre; tüm katılımcılar, cep telefonunun temel işlevinin “ulaşmaya ve ulaşılmaya dayalı iletişim olduğunu belirtmişlerdir. Katılımcılar kullanılan cep telefonunun marka ve modelinin statü göstergesi olduğunu düşünmektedir. Kadın katılımcılar cep telefonlarının estetik görünümüne ve dayanıklılığına dikkat ederken; erkek katılımcılar, fonksiyonel olmasına dikkat etmektedir (Marketing Türkiye, 2002). Diğer yandan başka bir araştırmanın bulgularına göre, kadınlar cep telefonunu bir iletişim aracı olarak görürken, erkekler bunu bir statü ve gösteriş olarak görmektedirler (Parlar, 2001: 5).

Özcan ve Koçak (2003)’de, cep telefonun bir ihtiyaç mı yoksa bir statü sembolü mü olduğunu belirlemek üzere yaptıkları çalışmada, cep telefonunun bir statü sembolü olarak nitelendirilmediği sonucuna ulaşılmıştır. Cep telefonu marka tercihlerini belirlemek üzere yapılan başka bir çalışmada ise, Nokia markası ilk sırada yer alırken, Siemens ikinci, Motorola Üçüncü, Samsung dördüncü ve Sony-Ericsson markası beşinci olmuştur (Datamonitor, 2003: 12).

Nasır (2003)’de, GSM sektöründe müşteri memnuniyetinin ve GSM kullanıcılarının operatör değiştirme eğilimlerini belirlemek amacıyla yaptığı

çalışmada, GSM kullanıcılarının GSM operatörü seçiminde önem verdiği en önemli kriterin sırasıyla; Faturalama hizmetinin doğruluğu, kapsama alanının genişliği, şebeke kalitesi ve konuşma ücretleri olduğu sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca GSM sektöründe, müşteri memnuniyetsizliğinin en çok fiyatlandırma politikalarından kaynaklandığı sonucuna varılmıştır. Aydın (2004)'de, üniversite öğrencilerinin cep telefonu kullanımı ve GSM operatör tercihlerini belirlemek amacıyla yaptığı çalışmada, öğrencilerin gelir seviyeleri ile cep telefonu ücretlerini ödeme biçimleri, yine gelir seviyeleri ile telefon giderleri arasında ve cinsiyetleri ile cep telefonunu kullanmaya başlama nedenleri arasında anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Diğer taraftan katılımcıların cep telefonlarının sağladığı olanakların yeterliliği konusunda ise; yeterli bulmuyorum'u aşan ve kararsız yakın bir ölçüde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Aydın ve Özer (2004)'de Türk GSM sektöründeki cep telefonu kullanıcılarının, operatör tercih kriterlerini belirlemek amacıyla yaptıkları çalışmada, katılımcıların yaklaşık % 50'si Türkcell'i, % 32'si Telsimi, % 10'u Aria'yı ve % 8'i de Avea'yı kullanmaktadır. Katılımcılar, herhangi bir nedenden dolayı yeni bir hat almaları halinde hangi hattı tercih edersiniz sorusuna, Telsim kullanıcılarını % 34'ü tekrar Telsimi, % 36'sı Türkcell'i, tercih ederken; Türkcell kullanıcılarının % 53'ü tekrar Türkcell'i, % 20'si Aria'yı, % 19'u Aycell'i tercih etmişlerdir.

Gülmez (2005)'de, Üniversite öğrencilerinin cep telefonu satın alma ve kullanımını etkileyen faktörlerin belirlenmesine yönelik yaptığı araştırmada, öğrencilerin yaklaşık % 90'ını cep telefonu kullanırken, % 10'luk bir kesim ise cep telefonu kullanmamaktadır. Diğer taraftan gelir durumu düşük öğrenciler, faturalı hat yerine kontrollü hattı tercih etmektedir. Öğrencilerin GSM şebeke tercihlerinde ise, ilk iki sırayı Türkcell ve Telsim almıştır. Diğer yandan Cep telefonu marka tercihlerine bakıldığında, Nokia markası ilk sırada yer almakta, bunu sırasıyla Ericsson ve Panasonic gibi markalar izlemektedir.

Yücel ve Aydın (2005)'de, Cep telefonu abonelerinin olası operatör tercihinde etkili olan kriterlere göre nasıl kümelendiğini belirlemek amacıyla yaptıkları çalışmada, Türkiye'deki GSM sektöründe aboneler, olası operatör tercih kriterlerine göre 4 farklı kümeye ayrılmaktadır. 1. kümedeki müşteriler, operatör seçiminde müşteri hizmetleri ve fiyatlandırmaya önem verirken, 2. kümedeki müşteriler, uygun fiyatlandırma, kalite, yüksek imaj ve kapsama alanı gibi kriterlere önem vermektedir. 3. kümedeki müşteriler, katma değerli hizmetler, abone sayısının fazlalığı ve kapsama alanının genişliğine dikkat ederlerken, 4. kümedeki müşteriler, imaj,

toplum yararı, güven, abone sayısının fazlalığı ve kapsama alanının genişliğine önem vermektedir.

Özer, Özçomak ve Oktay (2005)'de, Üniversite öğrencilerinin cep telefonu kullanırken kontrollü veya faturalı hat tercihini etkileyen demografik, sosyal ve ekonomik faktörlerin neler olduğunun ve bu faktörlerin söz konusu tercih olasılığını hangi yönde ve ne kadar etkilediğini belirlemek amacıyla yaptıkları çalışmada şu bulgulara ulaşmışlardır: Hem erkek hem de kız öğrencilerin büyük çoğunluğu kontrollü hattı tercih etmektedir. Kontrollü hat kullanımı kız öğrencilerde daha yaygındır. Ailede okuyan sayısı arttıkça kontrollü hat tercihinin arttığı görülmüştür. Diğer yandan faturalı hat kullanan öğrencilerin, kontrollü hat kullananlara göre yaklaşık iki kat daha fazla cep telefonu harcamasında buldukları tespit edilmiştir.

Yuluğkural, Felek ve Aladağ (2005)'de, Mobil iletişim sektöründe pazar paylaşımının ANP yöntemi ile tahminlenmesi adlı çalışmalarında, cep telefonu operatörlerine pazar paylarının arttırımı konusunda önerilerde bulunulmuştur. Buna göre, Avea ve Telsim operatörleri, marka imajı, çevrenin etkisi, kampanya ve reklamların etkisine daha fazla yoğunlaşarak; Türkcell operatörü de, kampanya, görüşme fiyatlarının uygunluğu, çevrenin etkisi ve marka imajı üzerinde daha fazla yoğunlaşarak pazar paylarını arttırabileceğine değinmişlerdir.

Ogunyemi (2006)'da, İngiltere'deki Afrikalı gençler arasında cep telefonu kullanımını belirlemek amacıyla yaptığı çalışmada, Afrikalı gençlerin cep telefonu kullanımını erken yaşlarda benimsediğini ve cep telefonu markası olarak da, Nokia marka cep telefonlarını kullandığı sonucuna varmıştır. Ayrıca gençlerin, cep telefonunu statü sembolü olarak kullandıklarını tespit etmiştir.

Yıldız (2006)'da, Kamu siyasetleri açısından cep telefonu teknolojisi ve mobil Devlet konulu çalışmada, kamu piyasası sorunları çözüm yollarıyla birlikte sunulmuştur. Bu sorunlardan başlıcaları; cep telefonlarının ve baz istasyonlarının, neden olduğu düşünülen sağlık sorunları, trafikte cep telefonu kullanımı ve bunun yol açtığı sorunlar, kaçak ve çalıntı cep telefonu gibi cep telefonlarıyla ilgili asayiş sorunlarına değinmiştir.

Mcclatchey (2006)'da, Avustralya'daki üniversite öğrencilerinin mobil hizmetleri tüketimi adlı çalışmada, öğrencilerin gün geçtikçe mobil hizmetlerden daha fazla yararlandığını ve cep telefonu tercihinde daha çok teknolojik imkanlarına (SMS, MMS, Wab vb.) dikkat ettikleri sonucuna ulaşmıştır.

MEB'in (2006)'da, öğrencilerin bilişim araçlarını kullanımı araştırmasına 70 bin 429 kişi katılmıştır. Buna göre, katılımcıların % 83'ü cep telefonunun uzun süre kullanıldığında, öğrencilerin beden ve ruh sağlığını olumsuz etkilediğini söylemiştir. Yine % 84'ü cep telefonu kullanımının eğitim-öğretim sürecini olumsuz yönde etkilediğine katılmıştır (Öztürk, 2007).

TÜİK (2006), tarafından sabit ve mobil telefon kullanıcılarının profili ve eğilimlerinin belirlenmesine yönelik yapılan araştırmada 4322 hane incelenmiştir. Buna göre, katılımcıların % 83'ünün hanelerinde cep telefonu kullanıcısı vardır. Cep telefonuna sahip olmadığını belirten katılımcıların % 55'i, cep telefonunu kullanmama nedeni olarak, gerek duyulmamasını, % 37'si maddi durumunun olmamasını, % 8'i de, bulunduğu yerde cep telefonu çekmemesini göstermiştir. Diğer yandan katılımcıların operatör seçiminde en fazla dikkat ettikleri kriterler, sırasıyla; kapsama alanının genişliği, hizmet kalitesi, tarife paketi, ailesinin ve arkadaşlarının aboneliği olduğu operatör olması sonuçları tespit edilmiştir (Telekomünikasyon Kurumu, 2004).

Oktay ve diğerleri (2006)'da, Üniversite öğrencilerinin cep telefonu abonelik türünü tercih etmeleriyle ilişkili faktörlerin belirlenmesi amacıyla yaptıkları çalışmada şu bulgulara ulaşmışlardır: Öğrenciler, yüksek öğrenimin ilk yıllarında daha çok kontrollü hatları tercih ederken, son yıllarında da faturalı hatları tercih etmektedirler. Kız öğrenciler daha çok kontrollü hatları tercih ederken, erkek öğrenciler daha çok faturalı hatları tercih etmektedirler. Evde kalan öğrenciler, yurtdışı kalan öğrencilere göre daha çok faturalı hatları tercih etmektedirler. Ailesinin eğitim seviyesi düşük olan öğrenciler daha çok kontrollü hatları tercih etmektedirler. Aylık geliri düşük olan öğrenciler daha çok kontrollü hatları tercih ederken, aylık geliri yüksek olan öğrenciler daha çok faturalı hatları tercih etmişlerdir.

KMG (2007)'nin 1200 kişi ile yaptığı, Türkiye alışveriş davranışları araştırmasında, katılımcıların % 71'inin cep telefonlarıyla ilgili tek hattı bulunurken, % 23'ünün 2 adet hat kullandığı saptanmıştır. Çoklu hat kullanımı genç yaş grubunda daha fazla bulunmuştur. Diğer yandan cep telefonu alışverişlerinde, marka karar sürecinde, fiyat ilk sırada yer alırken, bunu, ürün kalitesi, estetik görünüm ve teknolojik imkanlar izlemiştir (www.kmg.com.tr, 12.08.2007).

ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu araştırmanın amacı, üniversite öğrencilerinin cep telefonu ve operatör tercihinde demografik özelliklerine bağlı olarak farklı davranış davranmadığını ortaya koymaktır. Ayrıca, öğrencilerin cep telefonu kullanma oranını, cep telefonu kullanım amaçlarını ve cep telefonu ile görüşme sıklığını belirlemek de araştırmanın amaçları arasındadır.

MATERYAL METOD

Araştırmanın Evreni: Araştırmanın ana kütesini Düzce Üniversitesinde eğitim gören Meslek Yüksekokulu öğrencileri oluşturmaktadır. Meslek Yüksekokulunda toplam 3300 öğrenci eğitim görmektedir. Örneklemede, olasılığa dayalı basit rassal örnekleme yöntemi kullanılmıştır. 30'dan büyük 500'den küçük örnek büyüklükleri birçok araştırma için yeterlidir (Altunışık, Coşkun, Bayraktaroğlu, Yıldırım, s.127, 2005). Araştırmada kullanılan istatistiksel teknikler için de 200 anketin yeterli olmasından dolayı, 200 öğrenciye anket uygulanmıştır

Veri Derleme Tekniği: Araştırmada veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır. Anket iki bölüme ayrılmıştır. Birinci bölüm, öğrencilerin kişisel özellikleri ile ilgili sorulardan oluşurken ikinci bölüm, telefon ve telefon operatörleri ile ilgili genel önermelerden oluşmaktadır. İkinci bölüm Likert ölçeği çerçevesinde 1: kesinlikle katılmıyorum, 2: katılmıyorum, 3:kararsızım, 4: katılıyorum ve 5: kesinlikle katılıyorum şeklinde oluşturulmuştur. Anketin hazırlanmasında, ilk olarak *cep telefonu tercihinde etkili olan faktörler* konusu ile ilgili literatür taraması yapılmıştır. Literatürden faydalanarak konu ile ilgili 24 soru hazırlanmıştır. Anket için oluşturulan soruların analizi kapsam geçerliliği açısından uzmanın görüşüne sunulmuş ve uzmandan gelen öneriler doğrultusunda anketin son şekli verilmiştir.

Verilerin güvenilirliğini ve geçerliliğini belirlemek için yapılan güvenilirlik testinde, Cronbach Alpha değeri 0,778 olduğundan, verilerin güvenilirliği yüksektir. Bir anket geçerli sayılabilemesinin ilk koşulu, onun güvenilir olmasıdır. Nitekim geçerlilik için erişilebilecek en üst sınır, güvenilirlik katsayısının karekökü kadardır. Dolayısıyla, geçerlilik değeri $\sqrt{0,778} = 0,882$ olur. Güvenilirlik, geçerlilik için üst sınır koyabilmekte ise de, hiçbir zaman geçerliliği garantileyemez. Bu sebeple, hazırlanan anket, bu konu ile ilgili uzman kişiye incelenilerek içerik geçerliliği de yapılmıştır (Karasar, 2005:151-152).

Tablo 2: Güvenilirlik testi (Reliability Statistics)

Cronbach's Alpha	N of Items
,778	24

için verilerin normal dağılmadığı görülmüştür.

Verilerin normallik durumu; gözlem sayısı 29'dan az olduğunda Shapiro-Wilks, gözlem sayısı 29 ve daha fazla olduğunda Kolmogorov-Smirnov Testi (Lilliefors) kullanılır (Kalaycı ve diğerleri, s.10, 2006). Veri sayısı 28'den fazla olduğu için, normallik durumuna Kolmogorov-Smirnov ile bakılmıştır. Sign değerleri 0,05'den küçük olduğu

Tablo 3: Tests of Normality

Kolmogorov-Smirnov Testi	Sign.
25-Telefonum çok gösterişli olduğu için tercih ettim	0,000
26-Telefonum çok hesaplı olduğu için tercih ettim	0,000
27-Telefonumun menüsü çok kolay olduğu için tercih ettim	0,000
28-Telefonumun şarjı uzun sürdüğü için tercih ettim	0,000
29-Telefonumu satmak istediğimde kolaylıkla satabileceğim için tercih ettim	0,000
30-Telefonumu şarj cihazını her yerde bulabilme imkanından dolayı tercih ettim	0,000
31-Telefonum kısa sürede şarj olduğu için tercih ettim	0,000
32-Kullanmış olduğum telefonu kamera özelliği için tercih ettim	0,000
33-Kullanmış olduğum telefonun mp3 çalar özelliğinden dolayı tercih ettim	0,000
34-Kullanmış olduğum telefonu kaliteli olduğu için tercih ettim	0,000
35-Kullanmış olduğum telefonun çekim gücü iyi olduğu için tercih ettim	0,000
36-Kullanmış olduğum operatörü öğrenci paketi olduğu için tercih ettim	0,000
37-Kullanmış olduğum operatörü personel paketi olduğu için tercih ettim	0,000
38-Kullanmış olduğum operatör her yerden çekmekte olduğu için tercih ettim	0,000
39-Kullanmış olduğum operatörü çok kişi kullandığı için tercih ettim	0,000
40-Kullanmış olduğum operatörü hesaplı olduğu için tercih ettim	0,000
41-Kullanmış olduğum operatör müşteri faydasını dikkate aldığı için tercih ettim	0,000
42-Kullanmış olduğum operatörün kontörünü kolay bulduğum için tercih ettim	0,000
43-Kullandığım telefonu tavsiye üzerine seçtim	0,000
44-Kullandığım telefon hediye olarak geldi	0,000
45-Kullandığım telefonu garantisi için tercih ettim	0,000
46-Kullandığım operatörü ailem seçti	0,000
47-Kullanmış olduğum telefonu radyosu olduğu için tercih ettim	0,000
48-Kullanmış operatörü reklamlardan etkilenerek tercih ettim	0,000

Bu sebeple, analiz, non-parametrik tekniklerle yapılmıştır. Non-parametrik teknik olarak, Kruskal-Wallis ve Mann Whitney U testi kullanılmıştır.

Kruskal-Wallis Testi; ikiden fazla bağımsız örneğin farklı anakütlelerden gelip gelmediğini belirler. Kruskal-Wallis testinde, değişkenin ölçüm düzeyi en az bir aralık (aralık) olmalıdır. Tek yönlü varyans analizine iyi bir alternatiftir. Kruskal-Wallis testi F-testi ile mukayese edildiğinde güç-etkinliği 0.955 tir. F- testi için $n \geq 95$ olması halinde Kruskal Wallis testinde $n=100$ olması gerekir ki bu iki testin güçleri

aynı olsun. Bu demektir ki, Kruskal- Wallis testi oldukça güçlü non-parametrik testtir(Kartal, s.213, 2006, Daniel, s.226, 1990).

Kruskal-Wallis testinde sonuç önemli çıktığında, gruplardan en az birinin medyanın, diğer grupların meydanlarından önemli düzeyde farklı olduğu sonucuna varılır.Hangi grubun yada grupların diğer gruplardan farklı olduğunu belirlemek için çoklu karşılaştırma testi yapmak gerekir. Kruskal-Wallis testi, çoklu karşılaştırma testi için Hollander ve Wolfe yöntemi kullanır(Özdamar, 2002, s. 523, 524).

Farklılıkların incelenmesinde MİNİTAP paket programının kullanılmasının sebebi, analiz sonucunda, medyan değerleri arasındaki farkları doğrudan vermesidir.

Mann-Whitney U- Testi; iki bağımsız örneğin aynı anakütleden alınıp alınmadığı veya örneklerin alındıkları anakütlelerin birbirinden farklı olup olmadığı test edilir.U- testinin yapılabilmesi için verilerin en azından ordinal (sıralama) ölçekte olması

gerekir. Eğer veriler bir aralık ölçekte ifade ediliyorsa ve anakütleler normal dağılım gösteriyorsa, bu durumda ortalamaların farkı için t-testi yapılır. Bu şartlar altında U- testi yapılırsa fazla bir kayıp olmaz. Çünkü, U- testinin gücü, büyük örnekler için, t- testiyle mukayeseli olarak % 95 tir. Yani, t-testinin gücü 100 ise, U- testinininki 95 tir(Kartal, s.192, 2006). **Araştırma ile ilgili frekans bilgileri:** Ankete dahil olan deneklerle ilgili frekans ve yüzdelik bilgiler verilmiştir.

Tablo 4: Araştırma İle İlgili Bulgular

	Frekans	%		Frekans	%
Yaş			Öğrencinin Konaklama Yerleri		
16 – 19	61	30,5	Aile yanında	39	19,5
20 - 22	123	61,5	Arkadaşları ile birlikte evde	78	39,0
23 – 25	13	6,5	Akraba yanında	4	2,0
26 ve yukarısı	3	1,5	Kurum misafirhanesi	2	1,0
Toplam	200	100,0	Devlet yurdu	16	8,0
Cinsiyet			Özel yurt	59	29,5
Erkek	94	47,0	Toplam	200	100,0
Bayan	106	53,0			
Toplam	200	100,0	Öğrencinin eline geçen aylık para miktarı		
Öğrenim türü					
Normal Öğretim	100	50,0	100-150	23	11,5
İkinci Öğretim	100	50,0	151-200	18	9,0
Toplam	200	100,0	201-250	19	9,5
			251-300	30	15,0
			301-350	35	17,5
			351-400	20	10,0
			400 ve üzeri Toplam	55	27,5
			Toplam	200	100,0

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş gruplarına göre dağılımı; %31'i 16-19, % 61'i 20-22, % 6'sı 23-25 ve %2'si ise 26 ve yukarısı şeklindedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyet dağılımı; %47'si erkek ve % 53'ü bayan şeklindedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin %50'si normal öğrenim ve % 50'si ikinci öğretimden oluşmaktadır. Öğrenciler konaklama yeri olarak çoğunluk sıralamasına göre; arkadaşlarla evde kalanlar %39, özel yurttaki kalanlar %30 ve ailesinin yanında kalanlar %20 şeklindedir. Öğrencilerin genel olarak arkadaşlarıyla evde kalmayı ya da özel yurtlarda kalmayı tercih ettikleri görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin ellerine geçen aylık paraya göre dağılımı; 100-150 YTL ile 400 YTL ve üzeri arasında aşağı yukarı benzer şekilde dağılsa da öğrencilerinin %28'nin ayda 400 YTL'den fazla para eline geçtiği Tablo 4'de görülmektedir.

Tablo 5: Öğrencilerin Kullanmış Olduğu Operatör

	Frequency	Percent
Turkcell	57	28,5
Vodafone	123	61,5
Avea	20	10,0
Total	200	100,0

Araştırmaya katılan öğrencilerin genel olarak %61 oranında VODAFON operatörünü tercih ettiği görülmektedir. Öğrenciler %29 oranında TURKCELL'i tercih ederken %10 oranında ise AVEA operatörünü tercih etmektedir.

Tablo 6: Öğrencilerin kaç telefon hattının olduğu

	Frequency	Percent
1 Tane	56	28,0
2 Tane	107	53,5
3 Tane	37	18,5
Total	200	100,0

Araştırmaya katılan Öğrencilerin %54'ünün 2 hattı, %28'nin tek hattı ve %18'nin ise üç hattının olduğu saptanmıştır.

Tablo 7: Öğrencilerin kullanmış olduğu telefon hattının durumu

	Frequency	Percent
Faturalı	10	5,0
Kontürlü	190	95,0
Total	200	100,0

Araştırmaya katılan öğrencilerin genel olarak %95 oranında kontürlü hattı tercih ettikleri görülmektedir. Faturalı hat kullananların oranı yalnız %5 oranındadır.

Tablo 8: Öğrencilerin kullanmış olduğu telefonun markası

	Frequency	Percent
Nokia	145	72,5
Panasonic	1	,5
Ericsson	13	6,5
Motorola	5	2,5
Samsung	16	8,0
Siemens	15	7,5
Sagem	2	1,0
LG	2	1,0
Diğer*	1	,5
Total	200	100,0

Öğrencilerin %73 nokia markalı telefonu tercih ettiği görülmektedir. İkinci oranda %8 ile Samsung ve üçüncü olarak Siemens markalarının tercih edildikleri görülmektedir.

Araştırmanın Hipotezleri

H₁: Öğrencilerin yaşlarına bağlı olarak telefon ve operatör seçiminde etkili olan değişkenler farklılık göstermektedir.

H₂: Öğrencilerin cinsiyetlerine bağlı olarak telefon ve operatör seçiminde etkili olan değişkenler farklılık göstermektedir.

H₃: Öğrencilerin öğrenim türüne bağlı olarak telefon ve operatör seçiminde etkili olan değişkenler farklılık göstermektedir.

H₄: Öğrencilerin konaklama yerine bağlı olarak telefon ve operatör seçiminde etkili olan değişkenler farklılık göstermektedir.

H₅: Öğrencilerin eline geçen aylık para miktarına bağlı olarak telefon ve operatör seçiminde etkili olan değişkenler farklılık göstermektedir.

H₆: Öğrencinin operatör seçiminde etkili olan değişkenler farklılık göstermektedir.

H₇: öğrencilerin sahip olduğu hat sayısına bağlı olarak telefon ve operatör seçiminde etkili olan değişkenler farklılık göstermektedir.

H₈: Öğrencinin sahip olduğu hattın türüne (faturalı veya kontürlü) bağlı olarak telefon ve operatör seçiminde etkili olan değişkenler farklılık göstermektedir.

H₉: Öğrencinin cep telefonu iletişimde harcamış olduğu aylık tutara bağlı olarak telefon ve operatör

seçiminde etkili olan değişkenler farklılık göstermektedir.

H₁₀: Öğrencinin kullanmış olduğu cep telefonu markasına bağlı olarak telefon ve operatör seçiminde etkili olan değişkenlerden etkilenmeleri farklılık göstermektedir.

Hipotezlerle İlgili Analizler

Tablo 9’de, telefon cihazı ve operatör tercihlerinde yaş gruplarına göre farklılık olup olmadığı araştırılmıştır. Analizde, sign değerlerinin 0,05 büyük olması, yaş gruplarının, aynı değerlendirmeyi yaptıklarını, sign değerlerinin 0,05 küçük olması ise yaş gruplarının, farklı değerlendirme yaptıklarını göstermektedir. Verilen cevapların ortalamasının değerlendirilmesi, likert ölçeğindeki numaralandırmaya göre yapılmıştır,

Örneğin; “Telefonum çok gösterişli olduğu için tercih ettim” ifadesine verilen cevapların analizinde sign değeri 0,522 çıkmıştır. 0,522>0,05 olması, yaş grupları aynı cevabı verdiğini (aynı düşündüklerini) göstermektedir. Verilen cevapların medyanının 2 olması da, yaş gruplarının “Telefonum çok gösterişli olduğu için tercih ettim” ifadesini katılmıyorum olarak değerlendirdiklerini göstermektedir. Diğer ifadelerin benzer sonuçları Tablo 9’da verilmiştir. Sadece, “Kullanmış olduğum operatörü personel paketi olduğu için tercih ettim” ifadesine verilen cevapların analizinde sign değeri 0,007 çıkmıştır. 0,007<0,05 olması, yaş gruplarının farklı cevap verdiğini (farklı düşündüklerini) göstermektedir. Bu cevaplar, 16 – 19 ve 20 - 22 yaşları için “katılmıyorum”, 23 – 25 yaşları için “fikrim yok”, 26 ve yukarıya yaşlar için “kesinlikle katılmıyorum” biçimindedir.

Tablo 9: Yaş gruplarına göre telefon cihazı ve operatör tercihleri

	Sign değerine göre karar		Ortalama karar
25-Telefonum çok gösterişli olduğu için tercih ettim	0,522>0,05 düşünüyorlar	aynı	2 katılmıyorum
26-Telefonum çok hesaplı olduğu için tercih ettim	0,462>0,05 düşünüyorlar	aynı	2 katılmıyorum
27-Telefonumun menüsü çok kolay olduğu için tercih ettim	0,352>0,05 düşünüyorlar	aynı	3 fikrim yok
28-Telefonumun şarjı uzun sürdüğü için tercih ettim	0,082>0,05 düşünüyorlar	aynı	3 fikrim yok
29-Telefonumu satmak istediğimde kolaylıkla satabileceğim için tercih ettim	0,120>0,05 düşünüyorlar	aynı	2 katılmıyorum
30-Telefonumu şarj cihazını her yerde bulabilme imkanından dolayı tercih ettim	0,908>0,05 düşünüyorlar	aynı	3 fikrim yok
31-Telefonum kısa sürede şarj olduğu için tercih ettim	0,645>0,05 düşünüyorlar	aynı	3 fikrim yok
32-Kullanmış olduğum telefonu kamera özelliği için tercih ettim	0,182>0,05 düşünüyorlar	aynı	3 fikrim yok
33-Kullanmış olduğum telefonun mp3 çalar özelliğinden dolayı tercih ettim	0,544>0,05 düşünüyorlar	aynı	2 katılmıyorum
34-Kullanmış olduğum telefonu kaliteli olduğu için tercih ettim	0,177>0,05 düşünüyorlar	aynı	4 katılıyorum
35-Kullanmış olduğum telefonun çekim gücü iyi olduğu için tercih ettim	0,906>0,05 düşünüyorlar	aynı	4 katılıyorum
36-Kullanmış olduğum operatörü öğrenci paketi olduğu için tercih ettim	0,743>0,05 düşünüyorlar	aynı	4 katılıyorum
37-Kullanmış olduğum operatörü personel paketi olduğu için tercih ettim	0,007< düşünüyorlar	farklı	
38-Kullanmış olduğum operatör her yerden çekmekte olduğu için tercih ettim	0,185>0,05 düşünüyorlar	aynı	4 katılıyorum
39-Kullanmış olduğum operatörü çok kişi kullandığı için tercih ettim	0,298>0,05 düşünüyorlar	aynı	4 katılıyorum
40-Kullanmış olduğum operatörü hesaplı olduğu için tercih ettim	0,660>0,05 düşünüyorlar	aynı	4 katılıyorum
41-Kullanmış olduğum operatör müşteri faydasını dikkate aldığı için tercih ettim	0,851>0,05 düşünüyorlar	aynı	3 fikrim yok
42-Kullanmış olduğum operatörün kontörünü kolay bulduğum için tercih ettim	0,902>0,05 düşünüyorlar	aynı	4 katılıyorum
43-Kullandığım telefonu tavsiye üzerine seçtim	0,790>0,05 düşünüyorlar	aynı	2 katılmıyorum
44-Kullandığım telefon hediye olarak geldi	0,611>0,05 düşünüyorlar	aynı	2 katılmıyorum
45-Kullandığım telefonu garantisi için tercih ettim	0,438>0,05 düşünüyorlar	aynı	3 fikrim yok
46-Kullandığım operatörü ailem seçti	0,068>0,05 düşünüyorlar	aynı	2 katılmıyorum
47-Kullanmış olduğum telefonu radyosu olduğu için tercih ettim	0,300>0,05 düşünüyorlar	aynı	2 katılmıyorum
48-Kullanmış operatörü reklamlardan etkilenerек tercih ettim	0,173>0,05 düşünüyorlar	aynı	2 katılmıyorum

Telefon cihazı ve operatör tercihinde cinsiyet gruplarına göre farklılık olup olmadığı araştırılmış ve sonuç Tablo 10'da verilmiştir. 27., 28., 29., 30., 36., 47. sorular için, farklı cevaplar verildiği (farklı düşünüldüğü) görülmektedir. Bu cevaplar:

27. soruyu, erkekler “katılıyorum”, bayanlar “fikrim yok”
28. soruyu, erkekler “katılıyorum”, bayanlar “katılmıyorum”
29 ve 30. sorulara, erkekler “fikrim yok”, bayanlar “katılmıyorum”
36. sorulara, erkekler “fikrim yok”, bayanlar “katılıyorum”
47. sorulara, erkekler “katılıyorum”, bayanlar “fikrim yok” biçimindedir.

Tablo 10: Cinsiyet gruplarına göre telefon cihazı ve operatör tercihleri

	Sign değerine göre karar	Ortalama karar
25-Telefonum çok gösterişli olduğu için tercih ettim	0,101>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
26-Telefonum çok hesaplı olduğu için tercih ettim	0,902>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
27-Telefonumun menüsü çok kolay olduğu için tercih ettim	0,000< farklı düşünüyorlar	
28-Telefonumun şarjı uzun sürdüğü için tercih ettim	0,003< farklı düşünüyorlar	
29-Telefonumu satmak istediğimde kolaylıkla satabileceğim için tercih ettim	0,001< farklı düşünüyorlar	
30-Telefonumu şarj cihazını her yerde bulabilme imkanından dolayı tercih ettim	0,020< farklı düşünüyorlar	
31-Telefonum kısa sürede şarj olduğu için tercih ettim	0,578>0,05 aynı düşünüyorlar	3 fikrim yok
32-Kullanmış olduğum telefonu kamera özelliği için tercih ettim	0,825>0,05 aynı düşünüyorlar	3 fikrim yok
33-Kullanmış olduğum telefonun mp3 çalar özelliğinden dolayı tercih ettim	0,073>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
34-Kullanmış olduğum telefonu kaliteli olduğu için tercih ettim	0,680>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
35-Kullanmış olduğum telefonun çekim gücü iyi olduğu için tercih ettim	0,828>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
36-Kullanmış olduğum operatörü öğrenci paketi olduğu için tercih ettim	0,032< farklı düşünüyorlar	
37-Kullanmış olduğum operatörü personel paketi olduğu için tercih ettim	0,136>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
38-Kullanmış olduğum operatör her yerden çekmekte olduğu için tercih ettim	0,934>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
39-Kullanmış olduğum operatörü çok kişi kullandığı için tercih ettim	0,727>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
40-Kullanmış olduğum operatörü hesaplı olduğu için tercih ettim	0,6430,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
41-Kullanmış olduğum operatör müşteri faydasını dikkate aldığı için tercih ettim	0,258>0,05 aynı düşünüyorlar	3 fikrim yok
42-Kullanmış olduğum operatörün kontörünü kolay bulduğum için tercih ettim	0,707>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
43-Kullandığım telefonu tavsiye üzerine seçtim	0,769>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
44-Kullandığım telefon hediye olarak geldi	0,258>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
45-Kullandığım telefonu garantisi için tercih ettim	0,479>0,05 aynı düşünüyorlar	3 fikrim yok
46-Kullandığım operatörü ailem seçti	0,050>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
47-Kullanmış olduğum telefonu radyosu olduğu için tercih ettim	0,007< farklı düşünüyorlar	
48-Kullanmış operatörü reklamlardan etkilenerek tercih ettim	0, 808>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum

Telefon cihazı ve operatör tercihiinde öğrenim türü gruplarına göre farklılık olup olmadığı araştırılmış ve sonuç Tablo 11’de verilmiştir. 27., 47. sorular için, farklı cevaplar verildiği (farklı düşünüldüğü) görülmektedir. Bu cevaplar

27. soru için, birinci öğretimler “katılıyorum”, ikinci öğretim “fikrim yok”

47. soru için, birinci öğretimler “katılmıyorum”, ikinci öğretim “fikrim yok” biçimindedir.

Tablo 11: Öğrenim türü gruplarına göre telefon cihazı ve operatör tercihleri

	Sign değerine göre karar	Ortalama karar
25-Telefonum çok gösterişli olduğu için tercih ettim	0,895>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
26-Telefonum çok hesaplı olduğu için tercih ettim	0,074>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
27-Telefonumun menüsü çok kolay olduğu için tercih ettim	0,028< farklı düşünüyorlar	
28-Telefonumun şarjı uzun sürdüğü için tercih ettim	0,328>0,05 aynı düşünüyorlar	3 fikrim yok
29-Telefonumu satmak istediğimde kolaylıkla satabileceğim için tercih ettim	0,396>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
30-Telefonumu şarj cihazını her yerde bulabilme imkanından dolayı tercih ettim	0,372>0,05 aynı düşünüyorlar	3 fikrim yok
31-Telefonum kısa sürede şarj olduğu için tercih ettim	0,419>0,05 aynı düşünüyorlar	3 fikrim yok
32-Kullanmış olduğum telefonu kamera özelliği için tercih ettim	0,085>0,05 aynı düşünüyorlar	3 fikrim yok
33-Kullanmış olduğum telefonun mp3 çalar özelliğinden dolayı tercih ettim	0,201>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
34-Kullanmış olduğum telefonu kaliteli olduğu için tercih ettim	0,125>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
35-Kullanmış olduğum telefonun çekim gücü iyi olduğu için tercih ettim	0,081>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
36-Kullanmış olduğum operatörü öğrenci paketi olduğu için tercih ettim	0,796>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
37-Kullanmış olduğum operatörü personel paketi olduğu için tercih ettim	0,833>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
38-Kullanmış olduğum operatör her yerden çekmekte olduğu için tercih ettim	0,351>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
39-Kullanmış olduğum operatörü çok kişi kullandığı için tercih ettim	0,352>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
40-Kullanmış olduğum operatörü hesaplı olduğu için tercih ettim	0,500>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
41-Kullanmış olduğum operatör müşteri faydasını dikkate aldığı için tercih ettim	0,743>0,05 aynı düşünüyorlar	3 fikrim yok
42-Kullanmış olduğum operatörün kontörünü kolay bulduğum için tercih ettim	0,492>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
43-Kullandığım telefonu tavsiye üzerine seçtim	0,456>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
44-Kullandığım telefon hediye olarak geldi	0,937>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
45-Kullandığım telefonu garantisi için tercih ettim	0,527>0,05 aynı düşünüyorlar	3 fikrim yok
46-Kullandığım operatörü ailem seçti	0,339>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
47-Kullanmış olduğum telefonu radyosu olduğu için tercih ettim	0,034< farklı düşünüyorlar	
48-Kullanmış operatörü reklamlardan etkilenerek tercih ettim	0,310>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum

Tablo 12’de, telefon cihazı ve operatör tercihinde öğrencinin konaklama yerleri gruplarına göre farklılık olup olmadığı araştırılmış ve farklılık olmadığı görülmüştür.

Tablo 12: Konaklama yerleri gruplarına göre telefon cihazı ve operatör tercihleri

	Sign değerine göre karar	Ortalama karar
25-Telefonum çok gösterişli olduğu için tercih ettim	0,417>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
26-Telefonum çok hesaplı olduğu için tercih ettim	0,366>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
27-Telefonumun menüsü çok kolay olduğu için tercih ettim	0,347>0,05 aynı düşünüyorlar	3 fikrim yok
28-Telefonumun şarjı uzun sürdüğü için tercih ettim	0,573>0,05 aynı düşünüyorlar	3 fikrim yok
29-Telefonumu satmak istediğimde kolaylıkla satabileceğim için tercih ettim	0,136>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
30-Telefonumu şarj cihazını her yerde bulabilme imkanından dolayı tercih ettim	0,387>0,05 aynı düşünüyorlar	3 fikrim yok
31-Telefonum kısa sürede şarj olduğu için tercih ettim	0,199>0,05 aynı düşünüyorlar	3 fikrim yok
32-Kullanmış olduğum telefonu kamera özelliği için tercih ettim	0,736>0,05 aynı düşünüyorlar	3 fikrim yok
33-Kullanmış olduğum telefonun mp3 çalar özelliğinden dolayı tercih ettim	0,701>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
34-Kullanmış olduğum telefonu kaliteli olduğu için tercih ettim	0,219>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
35-Kullanmış olduğum telefonun çekim gücü iyi olduğu için tercih ettim	0,787>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
36-Kullanmış olduğum operatörü öğrenci paketi olduğu için tercih ettim	0,267>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
37-Kullanmış olduğum operatörü personel paketi olduğu için tercih ettim	0,162>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
38-Kullanmış olduğum operatör her yerden çekmekte olduğu için tercih ettim	0,383>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
39-Kullanmış olduğum operatörü çok kişi kullandığı için tercih ettim	0,176>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
40-Kullanmış olduğum operatörü hesaplı olduğu için tercih ettim	0,201>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
41-Kullanmış olduğum operatör müşteri faydasını dikkate aldığı için tercih ettim	0,918>0,05 aynı düşünüyorlar	3 fikrim yok
42-Kullanmış olduğum operatörün kontörünü kolay bulduğum için tercih ettim	0,548>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
43-Kullandığım telefonu tavsiye üzerine seçtim	0,734>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
44-Kullandığım telefon hediye olarak geldi	0,628>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
45-Kullandığım telefonu garantisi için tercih ettim	0,992>0,05 aynı düşünüyorlar	3 fikrim yok
46-Kullandığım operatörü ailem seçti	0,175>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
47-Kullanmış olduğum telefonu radyosu olduğu için tercih ettim	0,831>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
48-Kullanmış operatörü reklamlardan etkilenecek tercih ettim	0,279>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum

Telefon cihazı ve operatör tercihinde öğrencinin eline geçen aylık para miktarı gruplarına göre farklılık olup olmadığı araştırılmış ve sonuç Tablo 13’de verilmiştir. 33. soru için, farklı cevap verildiği (farklı düşünüldüğü) görülmektedir. Bu cevaplar, 151-200

ve 201-250 YTL için “kesinlikle katılmıyorum”, 100-150 ve 351-400 YTL için “katılmıyorum”, 251-300, 301-350, 400 ve üzeri YTL için “fikrim yok” biçimindedir.

Tablo 13: Öğrencinin eline geçen aylık para miktarı gruplarına göre telefon cihazı ve operatör tercihleri

	Sign değerine göre karar	Ortalama karar
25-Telefonum çok gösterişli olduğu için tercih ettim	0,133>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
26-Telefonum çok hesaplı olduğu için tercih ettim	0,250>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
27-Telefonumun menüsü çok kolay olduğu için tercih ettim	0,057>0,05 aynı düşünüyorlar	3 fikrim yok
28-Telefonumun şarjı uzun sürdüğü için tercih ettim	0,060>0,05 aynı düşünüyorlar	3 fikrim yok
29-Telefonumu satmak istediğimde kolaylıkla satabileceğim için tercih ettim	0,413>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
30-Telefonumu şarj cihazını her yerde bulabilme imkanından dolayı tercih ettim	0,405>0,05 aynı düşünüyorlar	3 fikrim yok
31-Telefonum kısa sürede şarj olduğu için tercih ettim	0,311>0,05 aynı düşünüyorlar	3 fikrim yok
32-Kullanmış olduğum telefonu kamera özelliği için tercih ettim	0,137>0,05 aynı düşünüyorlar	3 fikrim yok
33-Kullanmış olduğum telefonun mp3 çalar özelliğinden dolayı tercih ettim	0,009< farklı düşünüyorlar	
34-Kullanmış olduğum telefonu kaliteli olduğu için tercih ettim	0,070>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
35-Kullanmış olduğum telefonun çekim gücü iyi olduğu için tercih ettim	0,509>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
36-Kullanmış olduğum operatörü öğrenci paketi olduğu için tercih ettim	0,586>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
37-Kullanmış olduğum operatörü personel paketi olduğu için tercih ettim	0,753>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
38-Kullanmış olduğum operatör her yerden çekmekte olduğu için tercih ettim	0,324>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
39-Kullanmış olduğum operatörü çok kişi kullandığı için tercih ettim	0,753>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
40-Kullanmış olduğum operatörü hesaplı olduğu için tercih ettim	0,602v>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
41-Kullanmış olduğum operatör müşteri faydasını dikkate aldığı için tercih ettim	0,858>0,05 aynı düşünüyorlar	3 fikrim yok
42-Kullanmış olduğum operatörün kontörünü kolay bulduğum için tercih ettim	0,791>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
43-Kullandığım telefonu tavsiye üzerine seçtim	0,541>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
44-Kullandığım telefon hediye olarak geldi	0,559>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
45-Kullandığım telefonu garantisi için tercih ettim	0,289>0,05 aynı düşünüyorlar	3 fikrim yok
46-Kullandığım operatörü ailem seçti	0,937>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
47-Kullanmış olduğum telefonu radyosu olduğu için tercih ettim	0,445>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
48-Kullanmış operatörü reklamlardan etkilenerek tercih ettim	0,866>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum

Öğrencinin kullandığı telefon operatörü gruplarına göre farklılık olup olmadığı araştırılmış ve sonuç Tablo 14’de verilmiştir. 36., 37. sorular için, farklı cevaplar verildiği (farklı düşünüldüğü) görülmektedir. Bu cevaplar

36. soru için, Türkcell kullananlar “fikrim yok”, Telsim ve Avea kullananlar “katılıyorum”

37. soru için, Türkcell ve Telsim kullananlar “katılmıyorum”, Avea kullananlar “fikrim yok” biçimindedir.

Tablo 14: Öğrencinin telefon operatörü tercihi

	Sign değerine göre karar	Ortalama karar
36-Kullanmış olduğum operatörü öğrenci paketi olduğu için tercih ettim	0,000<0,05 farklı düşünüyorlar	
37-Kullanmış olduğum operatörü personel paketi olduğu için tercih ettim	0,023<0,05 farklı düşünüyorlar	
38-Kullanmış olduğum operatör her yerden çekmekte olduğu için tercih ettim	0,222>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
39-Kullanmış olduğum operatörü çok kişi kullandığı için tercih ettim	0,692>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
40-Kullanmış olduğum operatörü hesaplı olduğu için tercih ettim	0,004	4 katılıyorum
41-Kullanmış olduğum operatör müşteri faydasını dikkate aldığı için tercih ettim	0,106>0,05 aynı düşünüyorlar	3 fikrim yok
42-Kullanmış olduğum operatörün kontörünü kolay bulduğum için tercih ettim	0,922>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
46-Kullandığım operatörü ailem seçti	0,100>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
48-Kullandığım operatörü reklamlardan etkilenererek tercih ettim	0,344>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum

Telefon cihazı ve operatör tercihinde öğrencinin kaç tane telefon hattının olduğu gruplarına göre farklılık olup olmadığı araştırılmış ve sonuç Tablo 15'te verilmiştir. 29. soru için, farklı cevap verildiği (farklı

düşünüldüğü) görülmektedir. Bu cevaplar, bir telefonu olanlar için "katılmıyorum", iki ve üç telefonu olanlar için "fikrim yok" biçimindedir.

Tablo 15: Öğrencinin kaç tane telefon hattının olduğu gruplarına göre telefon cihazı ve operatör tercihleri

	Sign değerine göre karar	Ortalama karar
25-Telefonum çok gösterişli olduğu için tercih ettim	0,056>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
26-Telefonum çok hesaplı olduğu için tercih ettim	0,622>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
27-Telefonumun menüsü çok kolay olduğu için tercih ettim	0,113>0,05 aynı düşünüyorlar	3 fikrim yok
28-Telefonumun şarjı uzun sürdüğü için tercih ettim	0,128>0,05 aynı düşünüyorlar	3 fikrim yok
29-Telefonumu satmak istediğimde kolaylıkla satabileceğim için tercih ettim	0,037<0,05 farklı düşünüyorlar	
30-Telefonumu şarj cihazını her yerde bulabilme imkanından dolayı tercih ettim	0,300>0,05 aynı düşünüyorlar	3 fikrim yok
31-Telefonum kısa sürede şarj olduğu için tercih ettim	0,167>0,05 aynı düşünüyorlar	3 fikrim yok
32-Kullanmış olduğum telefonu kamera özelliği için tercih ettim	0,165>0,05 aynı düşünüyorlar	3 fikrim yok
33-Kullanmış olduğum telefonun mp3 çalar özelliğinden dolayı tercih ettim	0,105>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
34-Kullanmış olduğum telefonu kaliteli olduğu için tercih ettim	0,139>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
35-Kullanmış olduğum telefonun çekim gücü iyi olduğu için tercih ettim	0,451>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
36-Kullanmış olduğum operatörü öğrenci paketi olduğu için tercih ettim	0,060>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
37-Kullanmış olduğum operatörü personel paketi olduğu için tercih ettim	887>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum

38-Kullanmış olduğum operatör her yerden çekmekte olduğu için tercih ettim	0,407>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
39-Kullanmış olduğum operatörü çok kişi kullandığı için tercih ettim	0,522>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
40-Kullanmış olduğum operatörü hesaplı olduğu için tercih ettim	0,142>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
41-Kullanmış olduğum operatör müşteri faydasını dikkate aldığı için tercih ettim	0,483>0,05 aynı düşünüyorlar	3 fikrim yok
42-Kullanmış olduğum operatörün kontörünü kolay bulduğum için tercih ettim	0,108>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
43-Kullandığım telefonu tavsiye üzerine seçtim	0,098>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
44-Kullandığım telefon hediye olarak geldi	0,927>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
45-Kullandığım telefonu garantisi için tercih ettim	0,451>0,05 aynı düşünüyorlar	3 fikrim yok
46-Kullandığım operatörü ailem seçti	0,624>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
47-Kullanmış olduğum telefonu radyosu olduğu için tercih ettim	0,859>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
48-Kullandığım operatörü reklamlardan etkilenerек tercih ettim	0,249>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum

Operatör tercihinde öğrencinin hattının faturalı mı yoksa kontrollü mü olduğu gruplarına göre farklılık olup olmadığı araştırılmış ve sonuç Tablo 16’te verilmiştir. 37., 42. sorular için, farklı cevaplar verildiği (farklı düşünüldüğü) görülmektedir. Bu cevaplar

37. soru için, faturalı hat kullananlar“ katılıyorum”, kontrollü hat kullananlar “ katılmıyorum”

42. soru için, faturalı hat kullananlar“fikrim yok” “katılmıyorum”, kontrollü hat kullananlar “katılıyorum”, biçimindedir.

Tablo 16: Öğrencinin hattının türüne göre operatör tercihi

	Sign değerine göre karar	Ortalama karar
36-Kullanmış olduğum operatörü öğrenci paketi olduğu için tercih ettim	0,692>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
37-Kullanmış olduğum operatörü personel paketi olduğu için tercih ettim	0,027<0,05 farklı düşünüyorlar	
38-Kullanmış olduğum operatör her yerden çekmekte olduğu için tercih ettim	0,485>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
39-Kullanmış olduğum operatörü çok kişi kullandığı için tercih ettim	0,553>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
40-Kullanmış olduğum operatörü hesaplı olduğu için tercih ettim	0,719>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
41-Kullanmış olduğum operatör müşteri faydasını dikkate aldığı için tercih ettim	0,524>0,05 aynı düşünüyorlar	3 fikrim yok
42-Kullanmış olduğum operatörün kontörünü kolay bulduğum için tercih ettim	0,041<0,05 farklı düşünüyorlar	
46-Kullandığım operatörü ailem seçti	0,249>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
48-Kullandığım operatörü reklamlardan etkilenerек tercih ettim	0,215>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum

Telefon cihazı ve operatör tercihinde öğrencinin cep telefonu iletişimde harcamış olduğu aylık tutar gruplarına göre farklılık olup olmadığı araştırılmış ve sonuç Tablo 17’te verilmiştir. 25., 27., 30., 31., 35. sorular için, farklı cevaplar verildiği (farklı düşünüldüğü) görülmektedir. Bu cevaplar

25. soru için, 10 YTL'den az harcayanlar "fikrim yok", diğerleri "katılmıyorum",
 27. soru için, 10 YTL'den az, 10-20 YTL, 21-30 YTL harcayanlar "fikrim yok", diğerleri "katılıyorum",
 30. soru için, 10 YTL'den az, 10-20 YTL, 21-30 YTL harcayanlar "katılmıyorum", 31-40 YTL, 41-50 YTL harcayanlar "katılıyorum", 51 ve üzeri harcayanlar "fikrim yok",
 31. soru için, 10 YTL'den az, 10-20 YTL harcayanlar "katılmıyorum", 21-30 YTL, 51 YTL ve üzeri harcayanlar "fikrim yok", 31-40 YTL, 41-50 YTL harcayanlar "katılıyorum",
 35. soru için, 10-20 YTL, 51 YTL ve üzeri harcayanlar "fikrim yok", diğerleri "katılıyorum", biçimindedir.

Tablo 17: Öğrencinin cep telefonu iletişimde harcamış olduğu aylık tutar gruplarına göre telefon cihazı ve operatör tercihleri

	Sign değerine göre karar	Ortalama karar
25-Telefonum çok gösterişli olduğu için tercih ettim	0,045<0,05 farklı düşünüyorlar	
26-Telefonum çok hesaplı olduğu için tercih ettim	0,361>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
27-Telefonumun menüsü çok kolay olduğu için tercih ettim	0,030<0,05 farklı düşünüyorlar	
28-Telefonumun şarjı uzun sürdüğü için tercih ettim	0,224>0,05 aynı düşünüyorlar	3 fikrim yok
29-Telefonumu satmak istediğimde kolaylıkla satabileceğim için tercih ettim	0,208>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
30-Telefonumu şarj cihazını her yerde bulabilme imkanından dolayı tercih ettim	0,05 farklı düşünüyorlar	
31-Telefonum kısa sürede şarj olduğu için tercih ettim	0,016<0,05 farklı düşünüyorlar	
32-Kullanmış olduğum telefonu kamera özelliği için tercih ettim	0,896>0,05 aynı düşünüyorlar	3 fikrim yok
33-Kullanmış olduğum telefonun mp3 çalar özelliğinden dolayı tercih ettim	0,524>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
34-Kullanmış olduğum telefonu kaliteli olduğu için tercih ettim	0,143>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
35-Kullanmış olduğum telefonun çekim gücü iyi olduğu için tercih ettim	0,046<0,05 farklı düşünüyorlar	
43-Kullandığım telefonu tavsiye üzerine seçtim	0,894>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
44-Kullandığım telefon hediye olarak geldi	0,264>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
45-Kullandığım telefonu garantisi için tercih ettim	0,266>0,05 aynı düşünüyorlar	3 fikrim yok
47-Kullanmış olduğum telefonu radyosu olduğu için tercih ettim	0,709>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum

Öğrenciye hangi marka telefon kullanıyorsunuz sorusunun gruplarına göre farklılık olup olmadığı araştırılmış ve sonuç Tablo 20'de verilmiştir. 29., 30., 31., 35. sorular için, farklı cevaplar verildiği (farklı düşünüldüğü) görülmektedir. Bu cevaplar

29. soru için, "Motorola" ve "Diğer" şikkını işaretleyenler "kesinlikle katılmıyorum", diğerlerini işaretleyenler "katılmıyorum",
 30. soru için, "Motorola" ve "Diğer" şikkını işaretleyenler "kesinlikle katılmıyorum", Panasonic,

Ericsson, Samsung ve Siemens işaretleyenler "katılmıyorum", Sagem ve LG işaretleyenler "fikrim yok", Nokia işaretleyenler "katılıyorum",
 31. soru için, LG ve "Diğer" şikkını işaretleyenler "kesinlikle katılmıyorum", Motorola ve Siemens işaretleyenler "katılmıyorum", Nokia, Samsung ve Sagem işaretleyenler "fikrim yok", Panasonic ve Ericsson işaretleyenler "katılıyorum", biçimindedir.

Tablo 20: Öğrenciye hangi marka telefon kullanıyorsunuz sorusunun gruplarına göre telefon cihazı tercihleri

	Sign değerine göre karar	Ortalama karar
25-Telefonum çok gösterişli olduğu için tercih ettim	0,092>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
26-Telefonum çok hesaplı olduğu için tercih ettim	0,540>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
27-Telefonumun menüsü çok kolay olduğu için tercih ettim	0,084>0,05 aynı düşünüyorlar	3 fikrim yok
28-Telefonumun şarjı uzun sürdüğü için tercih ettim	0,399>0,05 aynı düşünüyorlar	3 fikrim yok
29-Telefonumu satmak istediğimde kolaylıkla satabileceğim için tercih ettim	0,015<0,05 farklı düşünüyorlar	
30-Telefonumu şarj cihazını her yerde bulabilme imkanından dolayı tercih ettim	0,001<0,05 farklı düşünüyorlar	
31-Telefonum kısa sürede şarj olduğu için tercih ettim	0,043<0,05 farklı düşünüyorlar	
32-Kullanmış olduğum telefonu kamera özelliği için tercih ettim	0,515>0,05 aynı düşünüyorlar	3 fikrim yok
33-Kullanmış olduğum telefonun mp3 çalar özelliğinden dolayı tercih ettim	0,323>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
34-Kullanmış olduğum telefonu kaliteli olduğu için tercih ettim	0,349>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
35-Kullanmış olduğum telefonun çekim gücü iyi olduğu için tercih ettim	0,467>0,05 aynı düşünüyorlar	4 katılıyorum
43-Kullandığım telefonu tavsiye üzerine seçtim	0,871>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
44-Kullandığım telefon hediye olarak geldi	0,084>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum
45-Kullandığım telefonu garantisi için tercih ettim	0,293>0,05 aynı düşünüyorlar	3 fikrim yok
47-Kullanmış olduğum telefonu radyosu olduğu için tercih ettim	0,283>0,05 aynı düşünüyorlar	2 katılmıyorum

SONUÇ

Bilişim teknolojisinin gelişmesine paralel olarak en yaygın kullanılan araçlardan biri cep telefonları olmuştur. Günümüzde cep telefonları yalnız iletişim için değil birçok amaçla kullanılabilir. Cep telefonları; iletişimin yanında müzik dinleme, video çekme ve izleme, fotoğraf çekme ve izleme, tv izleme ve internete girme gibi birçok amaç için kullanılmaktadır. Cep telefonu kullanım amaçlarının özellikle genç nüfusa hitap etmesi, nüfusunun büyük çoğunluğu gençlerden oluşan Türkiye’de cep telefonu kullanımının hızlı bir şekilde yaygınlaşmasına sebep olmuştur.

Bu araştırmada; Düzce üniversitesi MYO’da eğitim gören öğrencilerin cep telefonu ve operatör tercihinde etkili olan değişkenlerin, öğrencilerin demografik özelliklerine göre farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada öncelikle araştırmaya katılan öğrencilerin demografik özellikleri belirlenmiştir.

Bu araştırmaya katılan öğrencilerin tamamının cep telefonu kullandığı tespit edilmiştir. Daha önce Sivas ve Tokat illerinde üniversite okuyan öğrenciler üzerinde yapılan bir çalışmada öğrencilerin %10’nun cep telefonu kullanmadıkları belirlenmiştir (Gülmez 2005). Söz konusu çalışmada cep telefonu kullanmayan öğrenciler kullanmamalarına neden olarak, özgürlüklerinin kısıtlanması, maddi imkânsızlıklar, gereksiz harcama ve sağlığı tehdit etme gibi sebepleri göstermişlerdir.

Bu araştırmaya katılan öğrencilerin tamamının cep telefonu kullandığı saptanmıştır. Cep telefonu kullanan öğrencilerin çoğunun tercihi Vodafon (%62), ikinci olarak Turkcell (28) ve üçüncü olarak Avea (10) operatörlerini tercih ettikleri belirlenmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin genel olarak %95 oranında kontrollü hattı tercih ettikleri görülmektedir. Faturalı hat kullananların oranı yalnız %5 oranındadır. Öğrencilerin %73’ünün nokia markalı telefonu tercih ettiği görülmektedir. İkinci olarak %8 ile Samsung ve üçüncü olarak Simens markalarının tercih ettikleri görülmektedir.

Öğrencilerin demografik özelliklerine ve telefon ve operatör tercihlerine bağlı olarak telefon ve operatör tercihini etkileyen değişkenlerden etkilenmelerinde farklılık olup olmadığı ile ilgili yapılan analizlerde;

Telefon cihazı ve operatör tercihinde, yaş gruplarına göre farklılık olup olmadığı araştırılmıştır. Cevaplayıcıların. %4'nün farklı cevaplar verdiği belirlenmiştir.

Telefon cihazı ve operatör tercihinde, cinsiyet gruplarına göre farklılık olup olmadığı araştırılmıştır. Cevaplayıcıların. %21'nin farklı cevaplar verdiği belirlenmiştir.

Telefon cihazı ve operatör tercihinde, öğrenim türü gruplarına göre farklılık olup olmadığı araştırılmıştır. Cevaplayıcıların. %8'nin farklı cevaplar verdiği belirlenmiştir.

Telefon cihazı ve operatör tercihinde öğrencinin konaklama yerleri gruplarına göre farklılık olup olmadığı araştırılmış ve farklılık olmadığı görülmüştür.

Telefon cihazı ve operatör tercihinde öğrencinin eline geçen aylık para miktarı gruplarına göre farklılık olup olmadığı araştırılmıştır. Cevaplayıcıların. %4'nün farklı cevaplar verdiği belirlenmiştir.

Öğrencinin kullandığı telefon operatörü gruplarına göre farklılık olup olmadığı araştırılmıştır. Cevaplayıcıların. %22'sinin farklı cevaplar verdiği belirlenmiştir.

Telefon cihazı ve operatör tercihinde öğrencinin kaç tane telefon hattının olduğu gruplarına göre farklılık olup olmadığı araştırılmıştır. Cevaplayıcıların. %4'nün farklı cevaplar verdiği belirlenmiştir.

Operatör tercihinde öğrencinin hattının faturalı mı yoksa kontrollü mü olduğu gruplarına göre farklılık olup olmadığı araştırılmıştır. Cevaplayıcıların. %22'sinin farklı cevaplar verdiği belirlenmiştir.

Telefon cihazı ve operatör tercihinde öğrencinin cep telefonu iletişimde harcamış olduğu aylık tutar gruplarına göre farklılık olup olmadığı araştırılmıştır. Cevaplayıcıların. %33'nün farklı cevaplar verdiği belirlenmiştir.

Öğrenciye hangi marka telefon kullanıyorsunuz sorusunun gruplarına göre farklılık olup olmadığı araştırılmıştır. Cevaplayıcıların. %27'sinin farklı cevaplar verdiği belirlenmiştir.

Sonuç olarak; öğrencilerin cep telefonu ve operatör tercihlerinde etkili olan değişkenlerden etkilenmelerinin demografik özelliklerine bağlı olarak, ortalama %12 oranında farklılık gösterdiği belirlenmiştir.

KAYNAKÇA

- Altunışık, R., Coşkun, R., Bayraktaroglu, S. ve Yıldırım, E.(2005). Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri. Sakarya: Sakarya kitabevi.
- Aydın, K. (2004). "Üniversite Öğrencilerinin Cep Telefonu Kullanımı Ve GSM Operatörü Tercihleri Üzerine Bir Çalışma", Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi, Cilt. 9, Sayı. 1. S. 149-164.
- Aydın, S. ve Özer, G. (2004). "Türk Gsm Sektöründe Abonelerin Tercih Kriterlerine Göre Operatörlerin Konumlandırılması: Ayırıştırma Analizi", Pazarlama Dünyası, Eylül Sayısı.
- Daniel, W. W., (1990). Applied Nonparametric Statistics, Boston: PWS-KENT Publishing Company
- GSM Pazarı Büyüyor, www.tiev.net/modules.php?name, 25.08.2007.
- Güllülü, U. ve Özer, S. (2000). "Servqual Yöntemi İle GSM Hizmet Kalitesinin Ölçülmesine Yönelik Erzurum'da Bir Alan Araştırması", Pazarlama Dünyası, Mart-Nisan Sayısı.
- Gülmez, M. (2005). "Üniversite Öğrencilerinin Cep Telefonu Satın Alma Ve Kullanımını Etkileyen Faktörler: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi İle Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitelerinde Bir Uygulama", Erciyes Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Sayı: 24, ss.37-62.
- Kalaycı, Ş ve diğerleri., (2006). SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri. Ankara: Asil Yayın Dağıtım Ltd. Şti.
- Karasar, N. (2005) Bilimsel Araştırma Yöntemi, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kartal, M., (2006). Bilimsel Araştırmalarda hipotez Testleri. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım
- Kim, M. K., Park, M. C. Ve Jeong, D. H. (2004). "The Effects Of Customer Satisfaction And Switching Barrier On Customer Loyalty İn Korean Mobile Telecommunication Services", Telecommunications Policy, 28, s. 145-159.
- KMG Araştırma, www.kmg.com.tr, 12. 08.2007
- Mantıklı İle Duygulu, (2002). Marketing Türkiye, Sayı: 10.

- McClatchey, S. (2006). "The Consumption Of Mobile Services By Australian University Students", *International Journal Of Mobile Marketing*, Vol. 1, No.1.
- Mobile Phones In Europe, (2003), Datamonitor, November,
- Nasır, S. (2003). "Türkiye’de GSM Sektöründe Müşteri Memnuniyeti: Kullanıcıların Operatör Değişirme Eğilimlerinin Saptanması", 8. Ulusal Pazarlama Kongresi, Kayseri.
- Ogunyemi, O. (2006). "Consumption And (In) Appropriate Use Of Mobile Phone Among Teenage Africans In The UK", *Child And Teen Consumption*, No.42.
- Oktay, E. Özer, H. ve Özçomak, M. S. (2006). "Atatürk Üniversitesi Öğrencilerinin Cep Telefonu Abonelik Türünü Tercih Etmeleriyle İlişkili Faktörlerin Tespiti", *Ekev Akademi Dergisi*, Yıl. 10, Sayı. 27, S. 275-296.
- Öney, M. (2006), "Türkiye'nin Mobil Fotoğrafı", *Ericsson Consumer Lab Türkiye Pazar Araştırması*.
- Özcan, Y.Z. ve Koçak, A. (2003). "A Need Or A Status Symbol?", *European Journal Of Communication*, Vol. 18, No. 2, pp. 241-254.
- Özdamar, K. (2002). "Paket Programlar İle İstatistiksel Veri Analizi 1", *Eskişehir: Kaan Kitabevi*
- Özdoğan, O. (2005). "Motorola'da Yan Ürünler Ve Stratejiler", www.telepati.com.tr.
- Özer, H., Özçomak, M. S. ve Oktay, E. (2005). "Üniversite Öğrencilerinin Cep Telefonu Hat Tercih Olasılığının Belirlenmesi: Atatürk Üniversitesi Örneği", *Gazi Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi*. 7 (2).
- Öztürk, R. (2007). "Cepler Dersteyken Cepte Kalacak", *Aksiyon Dergisi*, Sayı: 634.
- Parlar, A. (2001). "Erkekler Cep Telefonunu Farklı mı Kullanıyor?", *Capital Digital Ek.*, Aralık, www.capital.com.tr
- Süzer, H. (2004). "Smartphone Dönemi Başlıyor", *Capital Digital Ek.* Mayıs, www.capital.com.tr
- Telekom Türkiye, (2004), *İletişim Teknolojileri Dergisi*, www.tele.com.tr
- Telekomünikasyon Kurumu (2004). "Sabit Ve Mobil Telefon Kullanıcılarının Profili Ve Eğilimlerinin Belirlenmesi Araştırması", *Bilgi Teknolojileri ve Koordinasyon Dairesi Başkanlığı*.
- Tübitak-Bilten (2001). "Bilgi Teknolojileri Yaygınlık Ve Kullanım Araştırması-2000", *Bilgi Teknolojileri Ve Elektronik Araştırma Enstitüsü, Ankara*.
- Tütüner, C. (2006). "3 Milyar Kişi Cepten Konuşacak", www.ntvmsnbc.com/news.
- www.agarastirma.com.tr/cepte telefonu.asp, 20.08.2007.
- www.gsmworld.com/news/statistics, 20.08.2007
- Yıldız, M. (2006). "Kamu Siyaseti Açısından Cep Telefonu Teknolojisi Ve Mobil Devlet", *Hacettepe Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 24 (1), ss. 241-263.
- Yuluğkural, Y., Felek, S. ve Aladağ, Z. (2005). "Mobil İletişim Sektöründe Pazar Paylaşımının ANP Yöntemi İle Tahminlenmesi / Pazar Payı Arttırma Amaçlı Strateji Öneri Süreci", 5. Ulusal Üretim Araştırmaları Sempozyumu, İstanbul.
- Yücel, R. ve Aydın, S. (2005). "Pazar Segmentasyonunda Kümeleme Analizi Yaklaşımı: Türk Gsm Sektöründe Bir Uygulama", *Pazarlama Dünyası*, Ağustos Sayısı.